

L'ús social del català (Puigcerdà, 14-15 de juliol de 2005). — Aquesta és la conclusió principal que es pot extreure del curs “L'ús social del català. Avaluació i estratègies”, celebrat a la Universitat d'Estiu de Puigcerdà el 2005, coordinat per Marta Rovira i Martínez. Aquest curs, que va funcionar a la pràctica com un seminari, va repassar els punts forts i els punts febles de la situació del català pel que fa a la seva presència pública i a la promoció de l'ús interpersonal.

D'entre els aspectes més positius hi ha, per exemple, la capacitat que ha tingut la societat catalana per a integrar lingüísticament les persones nouvingudes i les iniciatives sorgides de la societat civil que ho afavoreixen. En segon lloc, cal tenir molt clar que les polítiques públiques (campanya de la Queta, en català al comerç, immersió lingüística, televisió en català, etc.) es demostren efectives i han estat positives quan s'han aplicat amb voluntat d'incidir sobre la població. Que hi ha un consens molt ampli envers la normalització lingüística i la immersió a l'escola, a tots els territoris dels Països Catalans.

D'entre els aspectes negatius, s'ha de posar en alerta el fet que el català és una llengua molt desemparada jurídicament. En comparació amb altres estats plurilingües europeus, l'Estat espanyol no ha desenvolupat una legislació que reguli i promogui l'ús de les llengües (inclòs el català), excepte en el cas del castellà. La legislació autonòmica tampoc no està equiparada a les altres legislacions europees pel que fa a la garantia dels drets lingüístics dels ciutadans en alguns aspectes (per exemple, l'etiquetatge). I a l'Estat francès aquest aspecte és directament un desastre.

Queden per analitzar a fons els aspectes relacionats amb els usos lingüístics interpersonals. D'una banda sabem que els catalanoparlants tendeixen a canviar de llengua davant d'un interlocutor que *suposadament* no parla català. Però, d'altra banda, els castellanoparlants també són cada cop més bilingües. Cal estudiar de quina manera es poden canviar les pautes que impedeixen que en les converses sempre acabi predominant el castellà. Si es canvia aquesta pauta, l'ús del català guanya d'entrada un 20%, que òbviament es pot ampliar amb un reforç

de la seva presència pública i del seu prestigi, la qual cosa sembla que està començant a succeir en alguns àmbits.

Malgrat els alts i baixos de la situació del català, va quedar clar per a tots els participants que la mirada cap al futur ha de ser d'optimisme, atès que hi ha moltes iniciatives en marxa i el català no es pot dir que no avanci. La bona salut de la llengua, com en el cas dels malalts, també depèn de l'optimisme amb què s'afrontin les seves dolències i les ganes de guarir-lo que tingui. [M. R.]